

ฟ้าหญิงจุฬารณห้วงโยพลกนิกรยโรคพิษสุนัขบ้าเป็นวาระแห่งชาติ

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงห่วงใยโรคพิษสุนัขบ้า และมีพระประสงค์ให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทย **ศ.นสพ.ดร.อภิวัฒน์ สุประเสริฐ** คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กล่าวถึงเมื่อครั้งรับเสด็จเจ้าฟ้าหญิงจุฬารณห้วงโยพลกนิกรยโรคพิษสุนัขบ้าเป็นวาระแห่งชาติ เมื่อท่านมาทรงงานที่โรงพยาบาลสัตว์แพทย ม.เกษตรฯ ว่าเจ้าฟ้าหญิงจุฬารณห้วงโยพลกนิกรยโรคพิษสุนัขบ้าเป็นวาระแห่งชาติ มาที่คณะสัตวแพทยศาสตร์หลายครั้ง เนื่องต้นมาศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตชีวภาพทางสัตวแพทย์ (หลักสูตรนานาชาติ) และเสด็จมาทรงงานให้กับสัตว์เลี้ยงประชาชนเรื่อยมา ประมาณช่วงเดือน มี.ค.- เม.ย. ปีพ.ศ. 2559 ที่ผ่านมา ทูลกระหม่อมรับสั่งกับตนรวมถึงทีมงานว่า ท่านมีพระประสงค์อยากให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทย นั่นคือจุดเริ่มต้นของโครงการ “สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า”

ศ.นสพ.ดร.อภิวัฒน์

กล่าวว่า เมื่อตนได้รับฟังจึงรีบนำไปปฏิบัติตาม โดยตนและทีมงานได้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไข

ปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าร่วมกัน ทั้งกรมปศุสัตว์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมบูรณาการ และตนได้นำเรื่องนี้ไปปรึกษากับ ม.ล.ปนัดดา ดิศกุล ในขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ทำเนียบรัฐบาลจึงมีความเห็นเสนอให้ยกระดับเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าเป็นวาระแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2562 เมื่อตนได้นำความกราบบังคมทูลที่ตำหนักพิฆัฒิมา ณ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา โดยพระองค์ท่านรับสั่งว่ารับเป็นประธาน และโปรดเกล้าให้พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ ทรงเป็นรองประธาน หลังจากนั้นได้มีการเสนอ

คำสั่งให้ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ลงนาม เมื่อวันที่ 29 ก.ย. 59 ให้หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งรัฐมนตรี 33 คนเป็นกรรมการ และเลขานุการร่วม รวมไปถึงตนเองด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการโครงการนี้ ทรงให้ความสำคัญกับการเลี้ยงสัตว์ เช่น สุนัข และแมว การให้ความรู้และการดูแลสุนัขเพื่อลดการกระจายของโรคโดยทำวัคซีน การจัดหาวัคซีน และให้ความสำคัญอย่างมากในเรื่อง

การจัดการศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดให้มีมาตรฐาน ให้มีที่อยู่อาศัย ที่สำคัญคือ เพื่อควบคุมประชากรสุนัขในเขตชุมชน และสาธารณะ ที่ทำให้เกิดการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า และให้ประชาชนเห็นความสำคัญ รู้รับผิดชอบและการมีส่วนร่วมในการดูแลและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในการให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างถูกต้อง และเข้าใจง่าย

ทั้งนี้ในหน้าร้อนที่กำลังจะมาถึงนั้น โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะในปัจจุบันยังไม่มีทางที่จะรักษาโรคพิษสุนัขบ้าได้ เมื่อผู้ป่วยมีอาการจะเสียชีวิตทุกราย และเป็นโรคที่ใกล้ตัวเพราะจะติดต่อกันในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด เช่น คน สุนัข แมว โค กระบือ สุกร โดยสุนัขจะเป็นพาหะสำคัญ สำหรับประเทศไทยในหนึ่งปีจะมีผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าถึง 14 ราย และมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งนี้ ประเทศไทยมีคนเสียชีวิตเพราะโรคพิษสุนัขบ้าเพราะเข้าใจผิด คิดว่าเมื่อโดน

สุนัข หรือสัตว์อื่น ๆ กัดแล้วไม่เป็นไร ก็ลืม ๆ กันไป ผ่านไป 2-3 เดือน เดี่ยวแผลหายเอง ทำให้บางครั้งไม่สามารถรักษาได้ทันเวลาที่ ศ.นสพ.ดร. อภินันท์ กล่าวทิ้งท้าย

ทางด้าน **สถานเสาวภา สภากาชาดไทย** ได้มีข้อมูลแจกจ่ายประชาชนเพื่อความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าสำหรับประชาชน ที่น่าสนใจ อาทิ เรื่องข้อควรปฏิบัติภายหลังจากถูกสัตว์ทำร้าย ว่าเมื่อถูกสัตว์กัดให้ล้างแผลทันทีด้วยน้ำสะอาด ฟอกด้วยสบู่ 2-3 ครั้ง แล้วทาแผลด้วยเบตาดีน ทิงเจอร์ แอลกอฮอล์ หรือไอโอดีน แล้วรีบไปปรึกษาแพทย์ทันที ถ้าสุนัขตายให้นำซากมาตรวจ ถ้าหากสุนัขไม่ตายให้ขังไว้ดูอาการ 10 วันหรือนำไปให้สัตวแพทย์ดูอาการ ขณะเดียวกันให้รีบไปพบแพทย์เพื่อรับการรักษาที่เหมาะสมทันที ส่วนการรักษาทางสมุนไพรรหรือแพทย์แผนโบราณไม่สามารถป้องกันโรคได้ ไม่ควรรอดูอาการสุนัขเพราะอาจทำให้ได้รับการรักษาล่าช้าเกินไป

ในปัจจุบันประเทศไทยใช้วัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้าชนิดที่ทำจากเซลล์เพาะเลี้ยง (ฉีด 4-5 ครั้ง เท่านั้น) เพราะมีประสิทธิภาพสูง ไม่ทำให้เกิดผลข้าง

เคียงทางระบบประสาท กรณีที่บาดแผลมีเลือดออกถูกเลียที่ริมฝีปากน้ำลายกระเด็นเข้าตาผู้ป่วยจำเป็นต้องได้รับการรักษาด้วยวัคซีนร่วมกับการฉีดเซรุ่มด้วย สถานเสาวภาใช้โปรแกรมการฉีดวัคซีน 2 แบบ คือ แบบฉีดเข้ากล้ามเนื้อและแบบฉีดเข้าในผิวหนังผู้ป่วยจำเป็นต้องมารับการฉีดวัคซีนตามนัดทุกครั้ง

ในส่วนของการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจะมีโปรตีนที่ทำหน้าที่เป็นภูมิคุ้มกันต่อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าปริมาณมากซึ่งสามารถทำลายเชื้อไวรัสในร่างกายของผู้ที่ถูกสุนัขกัดทันที เนื่องจากการฉีดวัคซีนจะกระตุ้นให้ร่างกายของผู้ที่ถูกสุนัขกัดมีภูมิคุ้มกันต่อโรคพิษสุนัขบ้าภายหลังการฉีดวัคซีน 14 วัน ดังนั้นการให้เซรุ่มป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าร่วมกับการฉีดวัคซีนจึงเป็นวิธีที่จะป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้ผลดีที่สุด

การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแบบป้องกันล่วงหน้าเป็นการเตรียมร่างกายให้พร้อมเพื่อป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า โดยฉีดวัคซีนเพียง 3 เข็ม ภายในระยะเวลา 1 เดือน วัคซีนนี้สามารถฉีดได้ไม่เด็ก เพราะบางครั้งเด็กอาจถูกสัตว์กัดหรือเลียมือที่มีแผลหรือที่ปากโดยไม่บอกให้ผู้ปกครองทราบและ

ผู้ป่วยเด็กที่ถูกสัตว์กัดมักมีบาดแผลที่รุนแรง บริเวณ
หน้า ศีรษะ จึงควรฉีดวัคซีนป้องกันในเด็กและบุคคล
ทั่วไปที่มีสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว เป็นต้น.

เศรษฐา รายงาน